

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Traducere din limba engleză

CONSILIUL EUROPEI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A TREIA

CAUZA TEMEȘAN împotriva României
(Cererea nr. 36293/02)

DECIZIE

STRASBOURG

10 iunie 2008

DEFINITIVĂ

01/12/2008

Prezenta decizie va rămâne definitivă în condițiile definite de articolul 44 § 2 al Convenției. Poate suferi modificări de formă.

În cauza Temeșan împotriva României,

Curtea europeană a drepturilor omului (secțiunea a treia), statuând în camera formată din:

Josep Casadevall, *președinte*,

Elisabet Fura-Sandström,

Corneliu Bîrsan,

Boštjan M. Zupančič,

Alvina Gyulumyan,

Egbert Myjer,

Ineta Ziemele,

Ann Power *judecători*,

și Stanley Naismith, *grefier adjunct al secției*,

După ce au deliberat în Camera de consiliu în data de 20 mai 2008,

Dau decizia pe care o adoptă la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea (nr. 36293/02) îndreptată împotriva României prezentată acestei Curți în temeiul Articolului 34 din Convenția de protecție a Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale (« Convenția »), de un cetățean român, dl. Răzvan Liviu Temeșan (“reclamantul”), la 22 decembrie 1999.

2. Guvernul român (“Guvernul”) a fost reprezentat de Agentul acestuia, dl. Răzvan-Horațiu Radu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. La 8 noiembrie 2005 Curtea a decis să comunice Guvernului plângerile referitoare la Articolele 5 §§ 1(c) și 3 și 6 § 1 din Convenție. Conform prevederilor Articolului 29

§ 3, aceasta a decis să examineze fondul cererii în același timp cu admisibilitatea acesteia.

4. La 1 septembrie 2006 reclamantul a cerut să aibă loc o audiere orală în cauză.. Totuși, la 24 octombrie 2006, pe baza dovezilor aflate în posesia sa, Curtea a decis că o audiere nu era necesară și a respins cererea reclamantului.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE SPEȚEI

5. Reclamantul s-a născut în 1951 și locuiește în București.

6. Între 1994 și 1996 reclamantul, în calitatea sa de Președinte al Băncii B., a facilitat sponsorizarea Guvernului de către bancă pentru producerea unei cărți de promovare a imaginii României în străinătate. La 14 martie 1997 reclamantul a fost demis din locul său de muncă.

A. Procedura penală împotriva reclamantului

7. La 24 septembrie 1996 societatea O.P. a înaintat o plângere penală împotriva reclamantului, acuzându-l de abuz de autoritate (*abuz în serviciu*, conform articolul 248 din Codul penal) și însușire necuvenită de fonduri (*deturnare de fonduri*, conform articolului 302 din Codul penal) legat de contractul de sponsorizare sus menționat.

8. La 6 noiembrie 1996 procurorul de pe lângă Tribunalul București a luat o declarație reclamantului legat de susținerile de mai sus.

9. La 14 noiembrie 1996 procurorul a decis să nu înceapă urmărirea penală deoarece faptele în cauză nu arătau comiterea unei fapte penale.

La aceeași dată, reclamantul a fost informat cu privire la această soluție.

10. La 26 septembrie 1997 Banca B. a înaintat o plângere penală împotriva reclamantului pentru fraudă (*înșelăciune*, conform articolului 215 din codul penal) și abuz în serviciu (conform articolului 248 din codul penal) în tratarea aceluiași contract de sponsorizare menționat mai sus.

11. La 9 ianuarie 1998 reclamantul a făcut o declarație procurorului.

12. Depozițiile martorilor și co-acuzaților au fost luate în noiembrie 1996, noiembrie și decembrie 1997, ianuarie, februarie, august și decembrie 1998, și martie și decembrie 1999.

13. La 2 februarie 1998 a fost inițiată cercetarea penală împotriva reclamantului pentru înșelăciune.

14. La 17 februarie 1998 procurorul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a întrebat despre societățile franceze care fuseseră implicate în publicarea cărții. El a cerut să se caute dovezi prin comisie (*comisie rogatorie*) de către procurorul de pe lângă *Tribunal de Grande Instance* din Paris. Cererea a fost reiterată la 13 octombrie 1998. Documentele au fost primite din Franța la 13 noiembrie 1998.

15. La 12 octombrie 1998 procurorul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a anulat deciziile procurorului din 14 noiembrie 1996 și 2 februarie 1998. El a considerat că atât timp cât decizia din 14 noiembrie de a nu începe urmărirea nu era anulată, procurorul nu ar fi putut începe legal urmărirea penală la 2 februarie. El a ordonat începerea urmăririi penale pentru fraudă prin contracte.

16. La 3 noiembrie 1999 procurorul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a schimbat încadrarea juridică a faptei din fraudă în abuz în serviciu.

17. La 9 decembrie 1999 reclamantul a fost interogat de procurorul de la Curtea Supremă de Justiție pentru prima dată legat de noua încadrare a faptei penale. În aceeași zi reclamantul a fost arestat și reținut până la 7 ianuarie 2000 la ordinul procurorului.

18. La 15 decembrie 1999 reclamantul (în prezența avocatului ales) a fost informat cu privire la cuprinsul dosarului său penal.

19. La 16 decembrie 1999 procurorul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a emis o acuzație pentru abuz în serviciu.

20. Cauza a fost înregistrată la Tribunalul Municipiului București. Treisprezece ședințe au avut loc în fața acestei instanțe, dintre care la cinci reclamantul a lipsit din motive medicale. În patru alte ocazii Curtea a amânat dezbaterea orală pentru diferite motive, inclusiv cereri făcute de apărătorul reclamantului.

21. La 27 februarie 2001 Tribunalul Municipiului București a declarat nule actele de urmărire, a restituit cauza înapoi la procuror și a dispus să efectueze o revizuire completă a faptelor cercetate (*refacerea urmăririi penale*). Ca răspuns la un apel al procurorului, printr-o hotărâre definitivă din 22 mai 2001 Curtea de Apel București a considerat că rechizitoriul din 16 decembrie 1999 era nul și ca urmare a trimis cauza înapoi procurorului și a dispus refacerea acestuia.

Instanțele au constatat că procurorul nu acordase suficient timp reclamantului spre a lua cunoștință de dosarul de urmărire și a-și formula cererile, dacă era cazul, legate de acesta, și că procurorul acționase în grabă acuzând reclamantul la numai o zi după ce îi prezentase dosarul de urmărire penală.

22. La 8 ianuarie 2002 reclamantul a dat o declarație în fața procurorului.

23. La 18 aprilie 2002 procurorul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a decis să înceteze urmărirea împotriva reclamantului, sub motiv că relațiile juridice aflate în cercetare erau de natură civilă și comercială și nu de natură penală.

La 22 aprilie 2002 el a informat reclamantul cu privire la soluția luată.

B. Arestul reclamantului și acțiunile pentru despăgubire

24. La 10 decembrie 1999 reclamantul a contestat arestarea sa în timpul procesului. Tribunalul Municipiului București a ordonat punerea sa în libertate la 14 decembrie 1999. Totuși, această hotărâre a fost casată de Curtea de Apel București într-o hotărâre definitivă din 28 decembrie 1999. Reclamantul a rămas în arest.

25. El a cerut ulterior Tribunalului Municipiului București să revoce mandatul de arestare a sa. La 7 ianuarie 2000 Curtea a ordonat punerea sa în libertate. Procurorul a făcut apel și hotărârea Tribunalului Municipiului a fost casată de Curtea de Apel București la 24 ianuarie 2000. Mandatul de arestare a reclamantului a fost prelungit cu treizeci de zile.

26. La cererea reclamantului, Tribunalului Municipiului a pus concluzia, la 2 februarie 2000, că mandatul de arestare a sa expirase pe 7 ianuarie. Într-o hotărâre definitivă din 15 februarie 2000 Curtea de Apel București a respins un apel al procurorului.

27. Ca urmare, la 15 februarie 2000 reclamantul a fost pus în libertate.

28. Reclamantul a introdus o acțiune împotriva Băncii B. cerând despăgubiri pentru demitere ilegală. Într-o hotărâre definitivă din 3 martie 2003, Tribunalul Municipiului București a acordat reclamantului 103.992 Dolari SUA (USD) ca daune pecuniare (pierdere de câștiguri) și USD 33.000 ca daune non-pecuniare.

29. La 9 aprilie 2004 reclamantul a introdus o acțiune împotriva Statului, conform articolelor 504-505 din codul de procedură penală, art. 998-999 și 1000 § 3 din codul civil și Convenție, cerând despăgubiri pentru arestare ilegală. El a solicitat

10.000.000.000 lei românești vechi (ROL) ca despăgubiri pecuniare și non-pecuniare, din care USD 12.999 reprezentau salariile pe care nu le-a mai primit de la Banca B. pe durata arestării sale.

30. La 24 septembrie 2004 Tribunalul Municipiului București a admis acțiunea și a acordat reclamantului ROL 250.000.000 ca daune non-pecuniare. Acesta a reținut:

“Probele de la dosar confirmă dreptul reclamantului la despăgubire conform Articolului 504 din [Codul de Procedură Penală] pentru arestarea sa...

Arestarea reclamantului pentru 30 de zile la ordinul procurorului; arestarea din 7 ianuarie 2000 în 15 februarie 2000 care, după cum s-a decis prin hotărâre definitivă, a contravenit Codului de Procedură Penală și Constituției, care cerea ca arestarea să fie dispusă de un “funcționar judiciar” și prelungită de o instanță...; și în fine, hotărârea de a înceta urmărirea penală contra reclamantului sub motiv că faptele comise nu se încadrau în ansamblul legii penale, impunea răspunderea Statului pentru eroarea judiciară făcută în cauză...

Referitor la salariile neprimite pe durata arestării, ... Curtea ia notă că reclamantul fusese eliberat din funcție la 14 martie 1997, Plângerea penală a [Băncii B.] fiind ulterioară demiterii sale. Ca urmare... Curtea consideră că nu există nici o legătură cauzală între arestarea reclamantului și pierderea de venituri.

Mai mult, în hotărârea Tribunalului Municipiului București din 3 martie 2003, ... [care a rămas definitivă], a fost stabilită o legătură cauzală între ... demiterea reclamantului la 14 martie 1997, care nu fusese o consecință a arestării sale, și daunele suferite, adică pierderea de câștiguri; această hotărâre a acordat despăgubiri pentru daune...

...[Arestarea [i]legală și urmărirea provoacă suferințe morale, sociale și profesionale, și încalcă demnitatea, onoarea și libertatea individual individuală, drepturile omului protejate prin lege. Totuși, sumele cerute de reclamant le depășesc cu mult pe cele alocate de Curtea Europeană ... pentru satisfacție echitabilă în baza ... Convenției, instrumentul invocat de reclamant ca baza legală pentru pretențiile sale.”

31. La 12 octombrie 2005 Curtea de Apel București a respins apelurile depuse de părți, a întărit argumentele Tribunalului Municipal și a confirmat că:

“Lipsirea de libertate a reclamantului a i-a afectat acestuia onoarea și reputația, și reparația poate și trebuie să se facă printr-o alocare financiară.”

32. Într-o hotărâre definitivă din 22 februarie 2007 Înalta Curte de Casație și Justiție (fosta Curte Supremă de Justiție) a respins ca tardiv și nefundat respectiv, recursurile în casație introduse de reclamant și de Stat.

33. La 31 octombrie 2007 Guvernul a informat Curtea că reclamantul ar trebui să ceară executarea hotărârii definitive și să comunice Ministerului Finanțelor detalii ale unui cont bancar valabil unde să poată fi transferați banii, dar că până la acea dată reclamantul nu luase nici o astfel de măsură.

C. Demiterea și arestarea reclamantului așa cum a fost relatată de presă

34. Ziarul “*România Liberă*” a prezentat în ediția sa din 17 martie 1997 opinia unor personaje politice asupra demiterii și arestării reclamantului:

“Fostul președinte al [Băncii B.], Răzvan Temeșan, a fost chemat vineri de poliție pentru audiere, anunță procurorul G.M. de la Parchetul General. G.M. arătat că audierile ar putea continua în zilele următoare.

Parchetul i-a impus lui Răzvan Temeșan obligația de a nu părăsi Bucureștiul timp de treizeci de zile. Președintele [Băncii B.] a fost acuzat, în presă, de management neperformant.

S.D., președintele FPS [Fondul Proprietății de State], a declarat că li s-a cerut vineri membrilor comitetului executiv al [Băncii B.]... să-l demită pe Răzvan Temeșan ... din poziția sa...

C.A., vicepreședinte al PSDR [Partidul Social - Democrat din România]: ‘Vom comenta numai când vom ști conținutul exact al dosarului. În cazul de față putem spune numai că, în principiu,

anchetarea lui Răzvan Temeșan este o parte a luptei generale împotriva corupției. ... [T]otuși, responsabilitatea sa va fi stabilită după cercetările poliției și ale Parchetului...

H.R., lider al PL '93 [Partidul Liberal '93]: 'Cred că este bine că actuala putere politică, spre deosebire de cea dinainte, permite cercetarea fraudelor din lumea bancară...'

Banca Națională a României (BNR) consideră că schimbările din administrația [Băncii B.] reflectă dreptul acționarilor, în special dreptul FPS, ca acționar majoritar, de a decide asupra sorții băncii, a declarat A.V., director de comunicații al BNR...

I.D., președinte al PNTCD [Partidul Național Țărănesc] și al CDR [Convenția Democratică din România]: 'Faptele legate de Răzvan Temeșan erau previzibile. Nu ați văzut ce s-a publicat în presă? Poate ar fi fost mai bine dacă demiterea sa nu ar fi coincis cu începerea urmăririi penale de către poliție și Parchet. Dar aceste autorități știu mai bine cum să procedeze...'

35. La 15 martie 1997 ziarul "*Jurnalul Național*" a publicat un articol despre demiterea și arestarea reclamantului. Articolul a prezentat punctul de vedere exprimat în timpul unei emisiuni TV despre corupție și crima organizată de E.C., pe atunci Președintele României. El a declarat în special că:

"Obiectivul nostru este să salvăm și să protejăm sistemul bancar român, care are nevoie de consolidare. De săptămâna viitoare vor începe importante acțiuni împotriva corupției...

Hotărârea noastră a fost de a lupta împotriva corupției de sus în jos și acțiunea va continua."

36. Cu o altă ocazie E.C. a reiterat intenția sa de a iniția cercetări penale legate de toate scandalurile de corupție care în trecut fuseseră investigate numai de presă.

37. Alte poziții similare, precum și interviuri cu reclamantul, au fost prezentate în presă.

38. La 21 ianuarie 2000 Ministrul Justiției a declarat ziarului "*Cotidianul*" că instanțele ar trebuie să fie mai atente când au de a face cu cereri de punere în libertate

din arest preventiv și a remarcat că unele din deciziile cele mai inadecvate de a pune în libertate indivizi din arest fuseseră luate de Tribunalul Municipiului București.

ÎN DREPT

I. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 5 §§ 1 (c) ȘI 3 A CONVENȚIEI

39. Reclamantul s-a plâns, conform articolului 5 § 1 (c), că detenția sa în timpul procesului fusese ilegală, că ordinul procurorului nu cuprindea motivele arestării sale, că nu exista nici o bănuială rezonabilă că el ar fi comis o infracțiune, și că faptele cercetate nu se încadrau în legislație penală. El a mai susținut că detenția sa dintre 7 ianuarie și 15 februarie 2000 nu avusese o bază legală. În fine, în temeiul articolului 5 § 3 el s-a plâns că după arestare nu fusese adus imediat în fața unui judecător și că detenția sa a fost prea îndelungată. Articolul 5 din Convenție are următorul conținut, în măsura în care este relevant:

“1. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale: ...

(c) dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănuși că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșască o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia; ...

3. Orice persoană arestată sau deținută, în condițiile prevăzute de paragraful 1.lit c) din prezentul articol, trebuie adusă de îndată înaintea unui judecător sau a altui magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atribuțiilor judiciare și are dreptul de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată

în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonată unei garanții care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere.”

A. Susținerile față de Curte

40. Guvernul a susținut că reclamantul nu mai putea pretinde că este o victimă a pretensei încălcări a articolului 5 § 1 (c) ca urmare a hotărârii instanței interne din 24 septembrie 2004 și a despăgubirii acordate acestuia pentru detenție.

41. Reclamantul a susținut că suma acordată de instanțele române nu era rezonabilă. Referindu-se la o hotărâre nedefinitivă din 7 iunie 2007 în care Curtea de Apel Galați a acordat lui I.S. 5.000.000 Lei noi românești (RON) ca daune pecuniare și RON 1.000.000 pentru daune non-pecuniare pentru 62 de zile de detenție, el a susținut că deși suferința sa fusese chiar mai mare decât aceea a lui I.S., daunele sale pecuniare nu fuseseră compensate și că primise mult mai puține despăgubiri pentru daune non-pecuniare.

B. Aprecierea Curții

42. Curtea reiterează că o decizie sau măsură favorabilă reclamantului nu este suficientă spre a-l priva de statutul acestuia de “victimă” decât dacă autoritățile naționale recunosc, fie expres fie în substanță, și apoi acordă reparații pentru încălcarea convenției (vezi printre alte autorități, *Amuur împotriva Franței*, hotărârea din 25 iunie 1996, *Rapoarte de Hotărâri și Decizii* 1996-III, p. 846, § 36; *Dalban împotriva României* [GC], nr. 28114/95, § 44, CEDO 1999-VI; *Labita împotriva Italiei* [GC], nr. 26772/95, § 142, CEDO 2000-IV și *Ilașcu și Alții împotriva Moldovei și Rusiei* (dec.) [GC], nr. 48787/99, 4 iulie 2001).

43. Curtea ia notă că deși obiecția Guvernului se referă numai la pierderea statutului victimei față de pretinsa încălcare a articolului 5 § 1 (c), având în vedere motivele prezentate de instanțele române când acordă despăgubirea, statutul de victimă al reclamantului va fi examinat în lumina tuturor pretinselor încălcări ale articolului 5. În acest context, Curtea reiterează că competența sa de a decide dacă un reclamant este victimă nu depinde de ridicarea unei obiecții de către Guvernul pârât (vezi *Hay împotriva Regatului Unit* (dec.), nr. 41894/98, CEDO 2000-XI; *Ekimdjiev împotriva Bulgariei* (dec.), nr. 47092/99, 3 martie 2005; și de asemenea, *mutatis mutandis*, *Blečić împotriva Croației* [GC], nr. 59532/00, §§ 66-68, CEDO 2006-III).

44. Curtea ia notă că în decizia din 24 septembrie 2004, Tribunalul Municipiului București a recunoscut că arestarea reclamantului nu respectase principiile stabilite în articolul 5 din Convenție și că detenția pe durata procesului fusese ilegală.

45. Curtea este satisfăcută că raționamentul din hotărârile instanțelor interne a acoperit toate plângerile prezentate de reclamant în fața sa în baza articolului 5. Deși este adevărat că instanțele nu au menționat expres lipsa motivelor din mandatul de arestare al procurorului și durata detenției, Curtea consideră că constatarea instanțelor interne că detenția era în ansamblu ilegală și raționamentul detaliat dat în hotărâri reprezintă o recunoaștere suficientă a încălcărilor pretinse (vezi de asemenea, *mutatis mutandis*, *Staykov împotriva Bulgariei*, nr. 49438/99, § 90, 12 octombrie 2006).

46. Rămâne să se examineze dacă autoritățile au oferit reparațiile adecvate. Curtea reiterează că întrebarea dacă reclamantul a primit reparații pentru daunele suferite—comparabilă cu satisfacția echitabilă așa cum este ea prevăzută de Articolul 41 din Convenție — este o problemă importantă în acest context (vezi, *mutatis mutandis*, *Cocchiarella împotriva Italiei* [GC], nr. 64886/01, § 72, CEDO 2006-V).

47. Revenind la faptele din cauză, Curtea arată că reclamantul a fost pus în libertate în baza unei hotărâri definitive care recunoștea că detenția sa încetase. Mai mult, alocația financiară acordată de instanțele interne (vezi paragraful 30 de mai sus) este comparabilă cu ceea ce Curtea însăși acordă pentru încălcări similare (vezi, printre multe alte cazuri, *Lukanov împotriva Bulgariei*, hotărârea din 20 martie 1997, *Rapoarte* 1997-II, p. 529; *Nikolova împotriva Bulgariei* [GC], nr. 31195/96, CEDO 1999-II; *Niedbala împotriva Poloniei*, nr. 27915/95, 4 iulie 2000; *Ječius împotriva Lituaniei*, nr. 34578/97, CEDO 2000-IX; *Grauslys împotriva Lituaniei*, nr. 36743/97, 10 octombrie 2000; *Eryk Kawka împotriva Poloniei*, nr. 33885/96, 27 iunie 2002; *Dacewicz împotriva Poloniei*, nr. 34611/97, 2 iulie 2002; *Shishkov împotriva Bulgariei*, nr. 38822/97, CEDO 2003-I (extrase); *Pantea împotriva României*, nr. 33343/96, CEDO 2003-VI (extrase); *Gusinskiy împotriva Rusiei*, nr. 70276/01, CEDO 2004-IV; *D.P. împotriva Poloniei*, nr. 34221/96, 20 ianuarie 2004; *Panchenko împotriva Rusiei*, nr. 45100/98, 8 februarie 2005; *Czarnecki împotriva Poloniei*, nr. 75112/01, 28 iulie 2005; *Hristova împotriva Bulgariei*, nr. 60859/00, 7 decembrie 2006; și *Castravet împotriva Moldovei*, nr. 23393/05, 13 martie 2007).

48. În fine, Curtea va lua în considerare susținerile reclamantului legate de despăgubirile acordate lui I.S. de instanțe interne pentru detenție ilegală.

Chiar dacă am presupune că cele două cauze au fost similare și că suma despăgubirii acordate lui I.S. nu a fost modificată de ultima instanță, faptul că o instanță internă a acordat unui reclamant mai mult decât Curtea însăși ar acorda într-o cauză similară nu afectează constatările Curții în cauza de față. Totuși, Curtea nu poate să nu observe că reclamantul nu a epuizat în mod adecvat căile de atac interne în acțiunea sa pentru daune, pentru că recursul său în casație a fost respins ca tardiv (vezi paragraful 32 de mai sus). Nu este de competența Curții să speculeze care ar fi fost rezultatul

procedurilor dacă instanța ultimă ar fi avut oportunitatea de a examina fondul cererilor reclamantului.

49. Având în vedere cele de mai sus, Curtea este satisfăcută că alocația acordată reclamantului de instanțele interne a remediat adecvat daunele pe care reclamantul le-a suferit din cauza detenției sale și s-au ridicat, în circumstanțele cauzei, la o reparație suficientă pentru pretinsele încălcări ale articolului 5. Mai mult, nu există nici o indicație că reclamantul nu va reuși să obțină plata banilor datorati lui (vezi paragraful 33 de mai sus).

50. rezultă că reclamantul nu mai poate pretinde că este victima unei încălcări a articolului 5 din Convenție. Ca urmare Curtea acceptă obiecția preliminară a Guvernului. Pe cale de consecință, consideră că această plângere este incompatibilă *ratione personae* cu prevederile Convenției în sensul articolului 35 § 3 și trebuie să fie respinsă conform Articolului 35 § 4.

II. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

51. Reclamantul s-a plâns că durata procedurii penale inițiate împotriva sa fusese incompatibilă cu cerința “termenului rezonabil”, stabilită în articolul 6 § 1 din Convenție, care are următorul conținut:

“ Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță...”

A. Admisibilitatea

52. Curtea ia notă că această plângere nu este în mod manifest neîntemeiată în sensul articolului 35 § 3 din Convenție. În continuare ia notă că nu este inadmisibilă din nici un alt motiv. Trebuie deci să fie must declarată admisibilă.

B. Pe Fond

53. Guvernul a susținut că intervalul de timp între cele două seturi de proceduri nu trebuie luat în considerare de Curte. În opinia acestuia procedurile au durat patru ani, trei luni și douăzeci și două de zile. El a susținut că acea cauză fusese complexă ca natură, deoarece se referea la infracțiuni economice și implica multe probe. Deși nu fuseseră perioade îndelungate de inactivitate din partea organelor Statului, reclamantul a contribuit semnificativ la prelungirea cauzei deoarece nouă amânări au fost cauzate fie de el, fie de avocatul său.

54. Reclamantul a susținut că urmărirea penală a durat cu totul patru ani, trei luni și douăzeci și două de zile, și a arătat că nici complexitatea cauzei nici comportarea sa nu putea justifica acea durată. A mai susținut de asemenea că Guvernul a încercat să facă sarcina Curții mai dificilă prin trimiterea a pre multe anexe la observațiile lor, care cuprindeau mai multe copii ale acelorași documente și informații irelevante.

55. Curtea ia notă că există două seturi de proceduri care vor fi examinate împreună (vezi *Stoianova și Nedelcu împotriva României*, nr. 77517/01 și 77722/01, § 21, CEDO 2005-VIII). Prima a durat din 6 în 14 noiembrie 1996 și a durat din 9 ianuarie 1998 la 22 aprilie 2002. Procedurile au durat astfel patru ani, trei luni și douăzeci și trei de zile.

56. Curtea reiterează că caracterul rezonabil al duratei procedurii trebuie să fie apreciată în lumina circumstanțelor cauzei și cu referire la următoarele criterii: complexitatea cauzei, și conduita reclamantului și a autorităților relevante (vezi, printre

multe alte autorități, *Pélissier și Sassi împotriva Franței* [GC], nr. 25444/94, § 67, CEDO 1999-II)

57. Curtea a mai constatat adesea încălcări ale articolului 6 § 1 din Convenție în cazuri ce ridicau probleme similare cu cea din cauza de față (vezi *Pélissier și Sassi*, și *Stoianova și Nedelcu*, citate mai sus). Mai mult, Curtea ia notă că cele două instanțe interne care s-au ocupat de cauză nu au apreciat fondul acuzației. Ele au examinat numai legalitatea actelor de urmărire și, la final, au trebuit să retrimită cauza înapoi la procuror spre a se remedia viciile de procedură. Această deficiență este imputabilă autorităților și nu reclamantului (vezi, *mutatis mutandis*, *Matica împotriva României*, nr. 19567/02, § 24, 2 noiembrie 2006).

58. După ce a examinat toate materialele ce i-au fost prezentate, Curtea consideră că Guvernul nu a adus nici o faptă sau argument capabile să o convingă să ajungă la o concluzie diferită în cauza de față. Ținând seama de propria jurisprudență în materie, Curtea consideră că în cauza de față durata procedurilor a fost excesivă și nu a respectat cerința “termenului rezonabil”.

Pornind de aici, a existat o încălcare a articolului 6 § 1.

III. ALTE PRETINSE ÎNCĂLCĂRI ALE CONVENȚIEI

59. În fine, reclamantul s-a plâns în temeiul Articolului 6 §§ 1, 2 și 3 că prezumția nevinovăției sale nu fusese respectată de autorități, ținând seama de declarația care apăruse în presă pe durata procedurilor care avusese o influență asupra procurorului, și că principiul egalității de arme fusese încălcat în măsura în care fusese ținut ilegal în detenție după 7 ianuarie 2002.

60. Reclamantul a cerut Curții să abordeze plângerile sale și a susținut că dacă Curtea ar opta să le ignore sau le respingă sumar, o astfel de decizie nu ar fi nici echitabilă, nici rezonabilă conform Convenției și jurisprudenței Curții.

61. După notificarea cauzei către Guvern (vezi paragraful 3 de mai sus), reclamantul a trimis comentarii suplimentare, nesolicitate de Curte, legate de aceste plângeri. El a susținut că declarațiile publice făcute de lideri politici aflați la putere în momentul faptelor l-au descris în mod explicit ca vinovat de acuzațiile ce i se aduceau. S-a referit la efortul personal al fostului Președinte de a cere inițierea de cercetări penale legat de toate cazurile de corupție relatate de presă. El a mai considerat că viciile din urmărire și repetatele schimbări ale încadrării infracțiunilor pe care se pretindea că le-ar fi comis fuseseră rezultatul presiunii politice față de procurori și judecători de a a-i ordona arestarea.

62. El s-a considerat ca victimă a unei campanii de presă concepute de grupuri de presiune politice și financiare spre a-i distruge reputația de om de afaceri. Acțiunile sale încununate de succes împotriva presei pentru despăgubiri pentru calomnie sunt dovada în acest sens.

63. Curtea ia notă că articolele de ziar trimise de reclamant nu reflectează opinia autorităților asupra chestiunii vinovăției sau nevinovăției reclamantului. De fapt nici una dintre persoanele intervievate nu s-a referit în vreun fel la pretinsa vină a reclamantului care s-ar încadra în articolul 6 § 2. Mai mult, nimic din acest dosar nu arată că procurorii ar fi fost influențați de acele articole din presă. Aceste fiind spuse, Curtea nu constată nici o indicație că principiul egalității de arme a fost încălcat în acest caz, altfel decât prin faptul că reclamantului nu i s-a acordat suficient timp spre a se familiariza cu dosarul de urmărire înainte de a fi pus sub acuzare la 16 decembrie 1999. Totuși,

această deficiență a fost remediată în hotărârea definitivă a Curții de Apel București din 22 mai 2001.

64. Pentru toate aceste motive, în lumina tuturor materialelor aflate în posesia sa, și în măsura în care chestiunile reclamate intră în competența sa, Curtea constată că acestea nu dezvăluie nici o aparență de încălcare a drepturilor și libertățile consfințite în Convenție sau în Protocoalele acesteia.

Rezultă că această parte a cererii est evident neîntemeiată și trebuie să fie respinsă conform Articolului 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

65. Articolul 41 din Convenție prevede:

"Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.."

A. Daunele

66. Reclamantul a pretins 3.600.000 Dolari SUA (USD) ca daune pecuniare, pe baza imposibilității de a-și mai practica profesia și a salariilor pe care nu le-a mai primit și nu le va mai primi din cauza procedurilor inițiate împotriva sa, anume USD 15.000 pe lună, timp de 240 luni, anume, până va ajunge la vârsta de pensionare. El a mai cerut și USD 1.400.000 în ca daune non-pecuniare.

67. Guvernul a susținut că sumele pretinse erau foarte speculative, nefundamentate și excesive. El a mai reiterat că daunele non-pecuniare fuseseră deja compensate de instanțele interne prin decizia definitivă din 22 februarie 2007.

68. Curtea ia notă că reclamantului i s-a acordat deja o despăgubire pentru pierderi de venit prin decizia definitivă din 3 martie 2003 (vezi paragraful 28 de mai sus). Mai repetă și că a constatat o încălcare a articolului 6 § 1 legată de durata procedurilor penale criminal împotriva reclamantului și că numai daunele care au o legătură causală cu acea încălcare pot fi compensate prin această hotărâre.

Curtea nu distinge nici o astfel de legătură între încălcarea constatată și daunele pecuniare pretinse; ca urmare respinge această cerere. Pe de altă parte, Curtea consideră că reclamantul trebuie să fi suferit daune non-pecuniare. Statuând pe baze echitabile, îi acordă 1.600 euro pentru acest capăt.

B. Costuri și cheltuieli de judecată

69. Reclamantul nu a cerut costuri și cheltuieli de judecată.

70. ca urmare Curtea nu îi va acorda nici o sumă sub acest capăt.

C. Dobânzi moratorii

71. Curtea consideră că este corespunzător să bazeze procentul de dobânzi moratorii pe de procentul de dobândă, pe facilitatea de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorat cu trei puncte procentuale.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA ÎN UNANIMITATE

1. *Declară* admisibilă plângerea legată de articolul 6 § 1 (durata procedurii penale) și restul cererii inadmisibil;
2. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție;
3. *Hotărăște*

(a) Că Statul pârât urmează a plăti reclamantului, în termen de trei luni începând cu data la care hotărârea va fi devenit definitivă conform articolului 44 § 2 din Convenție, EUR 1.600 (o mie șase sute de euro), plus orice taxă ar putea fi aplicabilă, pentru daune non-pecuniare, spre a fi convertită în moneda națională a Statului pârât la data aplicabilă de la data soluționării;

(b) că începând de la data expirării termenului amintit și până la momentul efectuării plății, aceste sume vor fi majorate cu o dobândă simplă, a cărei rată este egală cu rata dobânzii pentru facilitatea de credit marginal practică de Banca Centrală Europeană, la care se vor adăuga trei puncte procentuale;

4. *Respinge* restul cererii reclamantului de satisfacție echitabilă.

Redactată în engleză și apoi comunicată în scris la 10 iunie 2008 cu aplicarea articolului 77 §§ 2 și 3 din regulament.

Stanley Naismith

Grefier adjunct

Josep Casadevall

Președinte